

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft :
- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van een aantal besluiten over de ondersteuning van personen met een handicap
 - Definitieve goedkeuring

Het voorliggend ontwerp van besluit bevat een reeks van aanpassingen aan een aantal besluiten van de Vlaamse Regering over de ondersteuning van personen met een handicap. De aanpassingen zijn zeer divers van aard en hebben tot doel de regelgeving over de ondersteuning van personen met een handicap waar nodig te verduidelijken en te optimaliseren.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

BELEIDSVELD: ondersteuning voor personen met een handicap

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2022 449 van 9 december 2022.

De Vlaamse Regering hechtte op 23 december 2022 haar principiële goedkeuring aan het ontwerp van besluit tot wijziging van een aantal besluiten over de ondersteuning van personen met een handicap.

(VR 2022 2312 DOC.1503/1BIS VR 2022 2312 DOC.1503/2BIS)

Het ontwerpbesluit werd voor advies voorgelegd aan de Raad van State. De Raad van State formuleerde opmerkingen in het advies 72.880/1 gegeven op 2 februari 2023..

2. INHOUD

De Raad van State maakte opmerkingen bij de aanhef. De aanhef werd conform aangepast. De Raad van State maakte eveneens opmerkingen bij de retroactieve werking die aan bepaalde bepalingen van het ontwerpbesluit wordt gegeven.

Wat artikel 9 van het ontwerp betreft, dat uitwerking heeft met ingang van 1 januari 2021, is de Raad van State van oordeel dat het niet duidelijk is of deze regeling in het voordeel is van de betrokkenen. Artikel 9 stelt dat bij de herberekening van toegewezen budgetten op het moment van de terbeschikkingstelling aan de hand van de nieuwe methode budgetbepaling, de nieuwe B waarde 6 wordt gebruikt in plaats van de oude B waarde 5 en de nieuwe B waarde 8 in plaats van de oude B waarde 6. De hoogte van het budget is onder meer afhankelijk van de B/P waarden. Hogere B-waarden hebben een positief effect op de hoogte van het budget. Deze regeling is dus in het voordeel van betrokkenen.

Artikel 12 van het ontwerpbesluit heeft tot gevolg dat met ingang van 1 januari 2023 de bijstandsorganisaties een bepaald onderdeel van de laagdrempelige individuele bijstand aan budgethouders kunnen beperken tot de leden waarvoor ze subsidies krijgen. De Raad van State is van oordeel dat de terugwerkende kracht problematisch kan zijn omdat de regeling een nadeel kan inhouden voor de leden waarvoor ze geen subsidies krijgen. Deze kunnen niet meer in dezelfde mate laagdrempelige bijstand genieten als voorheen.

De bepaling heeft uitwerking vanaf 1 januari 2023 omwille van pragmatische redenen. Een bijstandsorganisatie ontvangt jaarlijkse subsidies voor de budgethouders die conform de registraties op 1 januari van een kalenderjaar zijn aangesloten. Als een budgethouder zich bij meer dan een bijstandsorganisatie aansluit als lid wordt de bijstandsorganisatie waarbij de budgethouder zich het eerst heeft aangesloten, gesubsidieerd. Het is omwille van de transparantie voor de leden van bijstandsorganisaties aangewezen om de inwerkingtreding van de gewijzigde regeling te laten samenvallen met de aanvang van een nieuw jaar lidmaatschap met name 1 januari. Bestandsorganisaties communiceren in het najaar over het vernieuwen van het lidmaatschap en het betalen van lidgeld. De leden werden uitvoerig geïnformeerd over de voormelde wijzigingen en de impact hiervan op het aanbod vooraleer zij hun lidgeld vernieuwen.

De Raad Van State is tot slot van oordeel dat aanpassing van artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 januari 2018 houdende de toepassing van het cumulverbod en de verschilregel voor het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (artikel 21 van het ontwerpbesluit) nadeliger is voor de persoon met een handicap en dat de terugwerking daarom niet verantwoord kan worden.

De aanpassing wordt doorgevoerd om reden van duidelijkheid en leesbaarheid maar verandert niets aan de interpretatie en de toepassing van het voormelde besluit voor de schadeloosstellingen die voor 1 januari 2018 zijn verkregen. Met verkregen' zoals vermeld in artikel 6 van het voormelde besluit wordt wanneer de overgangsregeling van artikel 10 van toepassing is, bedoeld het restsaldo

verkregen op 1 januari 2018 na toepassing van de regels van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015. Dit vloeit eveneens voort uit de temporele werking van beide besluiten. Voor de periode tot en met 31 december 2017 is het BVR van 27 november 2015 van kracht (art 10, eerste lid BVR 12 januari 2018). In het tweede lid van artikel 10 staat dan weer vermeld dat artikel 6 van toepassing is op het 'saldo van de eenmalige schadeloosstelling' voor de periode vanaf 1 januari 2018. Dit betekent dat men de coëfficiënt die overeenstemt met de leeftijd van de verkrijger van het saldo van de schadeloosstelling moet nemen, namelijk de leeftijd op 1 januari 2018.

Na het advies van de Raad van State werden de artikelen 14 en 18 van het ontwerpbesluit uit het ontwerpbesluit gehaald. Met deze artikels werd in het besluit van 24 juni 2016 over het besteden van een persoonsvolgend budget initieel een knipperlichtensysteem ingevoegd in het kader van de besteding van het persoonsvolgend budget als cashbudget. Het doel van het systeem bestond erin om in situaties waarin verwacht kan worden dat de besteding van het persoonsvolgend budget problematisch kan zijn, proactief op te treden bij de opstart van de besteding en vervolgens de besteding gedurende een beperkte periode meer intensief op te volgen. Indien dit alsnog nodig zou blijken, kan dit met inzet van de maatregelen die reeds zijn opgenomen in Hoofdstuk 8 Controle en begeleidende maatregelen van het voormelde besluit van 24 juni 2016. De klemtoon lag op het proactieve luik. Het ontwerpbesluit gaf aan dat bijstandsorganisaties, vergunde zorgaanbieders en het VAPH een knipperlicht kunnen aanbrengen. Maar het gaat hier om actoren die al een rol hebben nadat de besteding is opgestart. Het knipperlichtensysteem wordt dan uitsluitend een systeem van verhoogd toezicht. Het besluit besteden bevat zoals reeds aangegeven al een hele regeling over het toezicht op de besteding zodat de meerwaarde van een knipperlichtensysteem komt te vervallen. Beide artikelen zijn dan ook niet meer relevant in dit besluit.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Voorliggend ontwerp van besluit bevat aanpassingen aan een aantal besluiten van de Vlaamse Regering over de ondersteuning van personen met een handicap. De aanpassingen hebben geen financiële implicatie

1. Aanpassing van artikel 30 en 38 van het besluit van 24 juli 191 over de indiening van een aanvraag bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een handicap

Artikel 30 en 38 behandelen uitsluitend de samenstelling en de werking van de adviescommissie. Deze aanpassingen hebben geen impact op de uitgaven.

2.1. Aanpassing van de indexformule voor de indexering van het PAB

De aanpassing aan de index blijft berekend op een volledig jaar (vergelijking november x/november x-1), zodat er geen verlies is aan Index voor de personen met een handicap.

In de praktijk leidt dit ertoe dat de indexering voor 2023 de evolutie van de index van december 2021 dubbel in rekening brengt – omdat die ook al in de waarde van een punt voor 2022 zit, en nogmaals wordt meegenomen –, maar anderzijds dat de evolutie van de index van december 2022 nog niet wordt meegerekend in de waarde voor 2023. Dat zou tijdelijk een klein verschil kunnen geven, maar zal verwaarloosbaar zijn.

Budgettair wordt er van uit gegaan dat er geen wezenlijk verschil zal zitten in de kost van de toegekende budgetten. Een eventuele meer- of minderkost zal worden opgevangen

binnen de bestaande kredieten. Het effect zal verwerkt worden in de bepaling van de beschikbare middelen voor de toekenning van nieuwe PAB's...

2.2. Aanpassing van bepaling over ondersteuning bij tewerkstelling

Artikel 10, §2, tweede lid, van het PAB-besluit dat wordt aangepast gaat over ondersteuning die niet met het PAB kan worden vergoed. Deze aanpassing heeft geen financiële implicaties.

2.3. Uitbreiding bestedingsmogelijkheden

De bestedingsmogelijkheden van het PAB worden verder uitgebreid zonder dat de budgetten verhoogd worden.

2.4. Aanpassing bepaling over minimumloon

Het PAB-besluit voorzag al dat budgethouders die persoonlijke assistenten in dienst nemen het minimumloon van het PC 319.01 moeten hanteren. In 2021 werd er een CAO over het minimumloon voor assistenten afgesloten in het PC 337. Het minimumloon is gelijk aan het minimumloon dat is afgesproken in het PC 319.01. De vermelding van PC dat voor het minimumloon moet gevolgd worden, wordt aangepast. Deze aanpassing heeft geen financiële implicaties.

3.1. Aanpassing van het bedrag van het voorschot dat aan de RTH diensten voor de maand december wordt betaald

Het voorschot voor de maand december wordt opgetrokken van 8% van de jaarsubsidie naar 12%.

Deze verhoging heeft geen financiële impact omdat bij de afrekening van het werkingsjaar rekening wordt gehouden met deze verhoging. Het resterend saldo dat de voorzieningen zullen ontvangen bij de afrekening in het volgend jaar zal dus lager liggen. Het totaal aan geraamde afrekeningen wordt budgettair ook al aangerekend op het betreffende jaar.

3.2. Combinatie van AMA en RTH

Personen die deelnemen aan arbeidsmatige activiteiten kunnen geen aanspraak maken op dagopvang die wordt geboden door RTH diensten. Deze aanpassing heeft geen financiële implicaties want geeft geen aanleiding tot minder- of meeruitgaven voor RTH ondersteuning.

3.3. Kortverblijf binnen RTH voor personen met een handicap die beschikken over een persoonsvolgend budget dat werd vastgesteld conform de regelgeving over de transitie van zorg in natura naar een persoonsvolgend budget voor wie een deelbudget wordt ter beschikking gesteld

Personen met een handicap die beschikken over een budget dat is vastgesteld conform de regelgeving over de transitie van zorg in natura naar een persoonsvolgend budget verliezen het recht op combinatie van het persoonsvolgend budget met 67 nachten woonondersteuning binnen RTH als een hoger budget wordt gevraagd en dat wordt ter beschikking gesteld. Met het voorliggend ontwerpbesluit wordt voorzien dat het voormelde recht niet verloren gaat als maar een deelbudget wordt ter beschikking gesteld. Deze aanpassing heeft geen financiële implicaties omdat het kortverblijf binnen RTH alleen maar kan worden opgenomen als de RTH diensten dit kortverblijf binnen hun erkende capaciteit kunnen aanbieden.

4.1. aanpassing van de bepaling over de indexering van de omslagsleutel voor de omzetting van de personeelspunten van een persoonsvolgend budget naar een bedrag in euro's

Het bedrag van de omslagsleutel wordt vanaf 1 januari 2023 aangepast en wordt 988,46 euro in plaats van 839,72 euro

Het nieuwe basisbedrag is gebaseerd op de index van november 2022 (vergeleken met de index van november 2021).

Voor het overige wordt verwezen naar wat onder punt 2.1. wordt uiteengezet

4.2. Omzetting B en P waarden bij nieuwe budgetbepaling

De voorgestelde omzetting van oude B-waarden naar nieuwe B-waarden gebruikt voor de actualisering van een budget, gebeurt al in de praktijk maar wordt nu reglementair verankerd. Er is geen financiële implicatie. De terbeschikkingstelling van persoonsvolgende budgetten is slechts mogelijk binnen de beschikbare begrotingsmiddelen.

4.3. Stopzetten van een vraag naar een CRZ budget

De opheffing van een beslissing tot toewijzing van een PVB als al een hoger budget werd ter beschikking gesteld heeft geen financiële implicaties.

4.4. Aanpassing in tabel 3

De aanpassing van een tabel over personeelspunten voor dagondersteuning die wordt gebruikt voor de vaststelling van een persoonsvolgend budget heeft geen financiële implicatie. De terbeschikkingstelling van persoonsvolgende budgetten is slechts mogelijk binnen de beschikbare begrotingsmiddelen.

5. Aanpassing bepaling over laagdrempelige individuele bijstand; mogelijkheid om het aanbod te differentiëren

De Bijstandsorganisaties kunnen ervoor kiezen om die bestanddelen van laagdrempelige bijstand die meer individueel gericht zijn alleen aan te bieden aan de leden waarvoor ze van het agentschap subsidies ontvangt. Daarnaast wordt in de regelgeving gespecificeerd dat de subsidies die zij ontvangen voor de uitvoering van collectieve opdrachten ook kunnen worden gebruikt voor laagdrempelige individuele bijstand. Deze aanpassingen hebben geen financiële implicaties omdat zij geen weerslag hebben op de subsidies die aan bijstandsorganisaties kunnen worden toegekend

6.1. Begeleidende maatregelen voor budgethouders in kwetsbare situaties

In het besluit van 24 juni 2016 over de besteding van het persoonsvolgend budget wordt een hoofdstuk over begeleidende maatregelen voor personen in een kwetsbare situatie ingevoegd.

Actoren die betrokken zijn bij de toeleiding en bij de besteding van het persoonsvolgend budget kunnen aangeven dat een persoon met een handicap en zijn context zich in een kwetsbare situatie bevinden..

In die dossiers waarin duidelijk is dat het om een kwetsbare situatie gaat zal het agentschap een aantal acties ondernemen. Deze acties omvatten het promoten van gratis bijstand, het opvolgen van de opstart van de besteding van het persoonsvolgend budget en het proactief ondersteunen van de besteding van het persoonsvolgend budget

Daarnaast zal het agentschap regelmatig minstens tweemaal controleren of de bestedingsregels zijn gevolgd.

Uit dit alles kan worden afgeleid dat de beoogde maatregelen geen bijkomende uitgaven genereren.

6.2. Aanpassen van de sancties bij niet tijdig opstarten voor die personen met een handicap die een deelbudget krijgen

Als personen uit prioriteitengroep 2 die een deelbudget krijgen niet tijdig starten met de besteding vervalt de beslissing over de terbeschikkingstelling maar blijft de beslissing over de toewijzing in afwijking van de algemene regel overeind. Deze aanpassing heeft geen financiële implicaties.

7. Aanpassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 maart 2017 over persoonsvolgende middelen voor minderjarige personen met een handicap met dringende noden

Als de persoonsvolgende middelen worden ingezet bij een MFC of een vergunde zorgaanbieder worden deze voorzieningen hiervoor gesubsidieerd. Voor de berekening van de subsidies voor deze voorzieningen wordt voor verschillende modules afhankelijk van de frequentie een aantal personeelspunten vastgesteld. Hiervoor worden de persoonsvolgende middelen voorzien voor de verschillende modules met een omslagsleutel omgezet naar punten.

Er werd vastgesteld dat de vermelde personeelspunten niet correct zijn, daarom worden ze aangepast.

Deze aanpassing heeft geen financiële implicaties omdat de berekening van de subsidies binnen de grenzen van de personeelsvolgende middelen die voor de verschillende modules zijn voorzien, blijven.

8. 1. Berekening van de personeelssubsidies voor diensten en organisaties die in het kader van de pilootfase RTH tijdelijk erkend worden voor het bieden van innoverende rechtstreeks toegankelijke hulp maar niet onder het PC 319.01 vallen.

Voor RTH diensten die in het kader van de pilootfase RTH tijdelijk zijn erkend maar op basis van hun hoofdactiviteit niet ressorteren onder het paritair comité 319.01 wordt een alternatieve methode voor de berekening van de subsidies voor personeelskosten voorzien. Deze alternatieve methode brengt geen meerkosten mee. De betaling van de aldus berekende subsidies gebeuren binnen de grenzen van de budgettaire middelen die zijn voorzien voor de pilootfase RTH.

8.2. Verhoging van het voorschot voor de maand december de vergunde zorgaanbieders, voorzieningen die ondersteuning bieden aan personen met een handicap in de gevangenis, units voor geïnterneerden en observatie-, diagnose- en behandelingsunits

Hier kan worden verwezen naar wat onder punt 3.1. werd uiteengezet

9. Toegang tot een observatie-, diagnose- en behandelingsunit (ODB –unit) voor voor geïnterneerde personen met een handicap met directe financiering geïnterneerden

De voorwaarden voor toegang tot een ODB-unit worden aangepast zodat ook personen met een handicap met directe financiering geïnterneerden gebruik kunnen maken van de ondersteuning door een ODB-unit. Er zijn geen financiële implicaties omdat de erkenning van de unit niet wordt uitgebreid en de bijkomende groep van personen ingepast worden in de bestaande financiering voor de ODB-unit.

10. Aanpassing van artikel 10 van de Vlaamse Regering van 12 januari 2018 houdende de toepassing van het cumulverbod en de verschilregel voor het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap

Door de voorgestelde aanpassing zal een schadevergoeding die uitgekeerd werd onder de vorm van kapitaal geen aanleiding meer geven tot uitputting en zullen de tussenkomsten van het VAPH verminderen vanwege het cumulverbod. In de praktijk is de aangepaste regeling altijd toegepast dus geen meeruitgaven maar wel minderuitgaven omdat minder budgetten uitgekeerd moeten worden.

11. Aanpassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 oktober 2020 over het proefproject Vlaamse toeleidingscommissie

De onverenigbaarheid tussen het lidmaatschap van de VTC en van de adviescommissie wordt opgeheven. Deze aanpassing heeft geen impact op de uitgaven.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 20 november 2022

Met toepassing van artikel 31 §2 van Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 17 mei 2019 is voor dit dossier het gemotiveerd akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, niet vereist.

B. ESR-TOETS

Zie punt A, budgettaire impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerpbesluit heeft geen effect op de personeelsformatie noch op het personeelsbudget.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorliggend ontwerpbesluit heeft geen weerslag op de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Het ontwerp van besluit wordt gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van een aantal besluiten over de ondersteuning van personen met een handicap;

2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin te gelasten het voormelde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS